

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU- LLU-4114-11-04/2011
I/11/009

Lublin, dnia 06 lutego 2012 r.

**Pani
Grażyna Rejter
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Chełmie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chełmie (dalej: Stacja lub PSSE) kontrolę wykonania planu finansowego w 2011 r. (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez PSSE planu finansowego w okresie od stycznia do września 2011 r., pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia: prawidłowa realizacja planu dochodów i wydatków budżetowych, przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów i pasywów zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości², terminowe sporządzenie sprawozdań budżetowych.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- opóźnieniu w podejmowaniu windykacji należności budżetowych,
- podwyższeniu premii trzem pracownikom PSSE niezgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi,
- prowadzeniu ewidencji księgowej z naruszeniem obowiązujących zasad.

1. Zrealizowane w okresie trzech kwartałów 2011 r. dochody budżetowe wyniosły 310,1 tys. zł i były o 15% wyższe od zaplanowanych na 2011 r. (270 tys. zł). Wynikało to z niedoszacowania – na etapie sporządzania planu – dochodów z opłat za wykonane badania laboratoryjne, gromadzonych do końca 2010 r. na rachunku dochodów własnych (zaplanowano je na 198 tys. zł, a wykonanie do 30 września 2011 r. wyniosło 238,6 tys. zł).

Pobrane dochody odprowadzono na rachunek budżetu państwa prawidłowo, w wysokości i terminach określonych w § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.).

³ Dz. U. Nr 245, poz. 1637, ze zm.

Zaległości w spłacie dochodów budżetowych na 30 września 2011 r. wyniosły 19,8 tys. zł. Kontrola 31,8% zaległości (6,3 tys. zł, dotyczące 9 dłużników) wykazała, że należności za usługi i czynności wykonywane w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego ustalone zostały zgodnie z cennikami zatwierdzonymi przez Dyrektora Stacji i przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowych kontroli żywności⁴. Z opóźnieniem podejmowano działania w celu egzekucji zaległości. Np. upomnienie dotyczące uregulowania należności wynikającej z decyzji nr NS-HŻ.6101-5/1c/09 z dnia 19 listopada 2009 r. (60 zł) skierowano do dłużnika dopiero po upływie 79 dni od terminu zapłaty. Tytuły wykonawcze wystawiano i przekazywano do urzędu skarbowego w terminach od 8 do 59 dni od daty doręczenia upomnień, co naruszało postanowienia § 5 ust. 1 w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.⁵ Np. tytuł wykonawczy nr 77/2011⁶ sporządzony został 17 października 2011 r., podczas gdy upomnienie doręczono 2 września 2011 r., a tytuł nr 62/2011⁷ wystawiono 59 dni po doręczeniu upomnienia. Pozwy do sądu (dwa) złożono 41 i 63 dni po doręczeniu wezwań, co było niezgodne z postanowieniami § 14 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych⁸.

2. Wydatki PSSE w 2011 r. (do 30 września) wyniosły 2.641,2 tys. zł i stanowiły 73,7% planu. Zostały poniesione na bieżące funkcjonowanie Stacji, głównie wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi (2.163,4 tys. zł, tj. 81,9% wydatków ogółem) oraz zakup towarów i usług (328,5 tys. zł). W trakcie trzech kwartałów 2011 r. plan wydatków został zwiększony o 213,6 tys. zł (z 3.370 tys. zł do 3.583,6 tys. zł), z rezerwy celowej przeznaczonej na pokrycie kosztów zadań finansowanych do końca 2010 r. ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych.⁹ Zmiany wprowadzano do planu finansowego w terminie określonym w § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

Badanie wydatków na zakup towarów i usług w wysokości 92,1 tys. zł (28% wydatków ogółem na ten cel) wykazało, że były one celowe i zostały poniesione w granicach kwot określonych w planie finansowym Stacji. Zakupy realizowane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰ oraz zarządzenia Dyrektora PSSE Nr 5/11 z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad udzielania zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 tys. euro.

3. Przeciętne zatrudnienie w okresie trzech kwartałów 2011 r. wynosiło 73 etaty i w porównaniu do analogicznego okresu w 2010 r. było niższe o trzy etaty. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego pracownika Stacji wynosiło 2.830 zł i w porównaniu do 2010 r. nie zmieniło się.

Premie dla pracowników (101,5 tys. zł) przyznawane były w wysokości od 2% do 15% wynagrodzenia zasadniczego. Stwierdzono, że we wrześniu 2011 r. Dyrektor PSSE podwyższył premię trzem pracownikom sekcji administracyjnej Stacji (o dodatkowe 5% wynagrodzenia zasadniczego, tj. ogółem o 288,45 zł), pomimo że nie zaistniały przesłanki określone w § 10 ust. 1 pkt 2 regulaminu premiowania ustalonego zarządzeniem Dyrektora Stacji nr 12/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r.

4. Zobowiązania wymagalne na koniec III kwartału 2011 r. nie wystąpiły, a niewymagalne wyniosły 18,2 tys. zł i wynikały z dokonanych przez Stację we wrześniu 2011 r. zakupów m.in. materiałów biurowych, sprzętu komputerowego oraz kosztów bieżącej eksploatacji siedziby Stacji. Zobowiązania te zostały uregulowane terminowo (tj. do 24 października 2011 r.).

⁴ Dz. U. Nr 78, poz. 656, ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 137, poz. 1541, ze zm.

⁶ Na kwotę: 120 zł (należność główna, wynikająca z decyzji Nr NS-HŻ.6104-17/2a/11 z 19.07.2011 r.) i 2,30 zł (odsetki, naliczone od 25.08.2011 r. do 17.10.2011 r.).

⁷ Na kwotę: 269 zł (należność główna, wynikająca z decyzji Nr NS-HŻ.821A-2a/11 z 28.06.2011 r.) i 8 zł (odsetki, naliczone od 22.07.2011 r. do 13.10.2011 r.).

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616).

⁹ Rezerwa utworzona na podstawie art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, ze zm.)

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

5. Dokumentacja opisująca przyjęte w PSSE zasady rachunkowości¹¹ nie w pełni spełniała wymogi art. 10 ustawy o rachunkowości. Nie określono w niej aktualnej wersji systemu finansowo-księgowego wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, wymaganej w art. 10 ust. 1 pkt 3c ustawy. Używaną od 27 stycznia 2011 r. wersję programu Dyrektor PSSE zatwierdził dopiero w trakcie kontroli NIK, zarządzeniem z dnia 11 stycznia 2012 r.

W wyniku badania 51 dowodów księgowych (faktury zakupu towarów i usług na kwotę ogółem 92,1 tys. zł) stwierdzono, że dokumenty zawierały elementy określone w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a operacje gospodarcze zostały zaliczone do właściwych okresów sprawozdawczych i zaewidencjonowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹². Stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające na:

- wprowadzeniu dwóch zapisów w ewidencji księgowej niezgodnie z dokumentami źródłowymi w zakresie daty operacji gospodarczej (na kwotę ogółem 2 tys. zł), co uchybiało zasadzie bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wynikającej z art. 24 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości,
- dokonaniu korekt w dekreatach na 10 dowodach księgowych (na kwotę ogółem 43,9 tys. zł) niezgodnie z postanowieniami art. 22 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości.

Sprawozdania Stacji z wykonania planu dochodów Rb-27, wydatków Rb-28, o stanie środków na rachunkach bankowych Rb-23 oraz o stanie należności i zobowiązań Rb-N i Rb-Z sporządzono w terminach określonych w zał. Nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹³ oraz w zał. Nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁴.

6. Inwentaryzację składników majątkowych Stacji na 31 grudnia 2009 r. przeprowadzono z zachowaniem zasad określonych w art. 26 ustawy o rachunkowości. W jej wyniku nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie działań w celu egzekucji należności budżetowych,
- 2) przyznawanie premii pracownikom Stacji zgodnie z zakładowym regulaminem premiowania,
- 3) prawidłowe ewidencjonowanie dowodów księgowych.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Inspektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹¹ Wprowadzona zarządzeniem Nr 15/06 Dyrektora PSSE w Chełmie z dnia 28 września 2006 r. w sprawie polityki rachunkowości i zakładowego planu kont (ze zm.).

¹² Dz. U. Nr 38, poz. 207, ze zm.

¹³ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁴ Dz. U. Nr 43, poz. 247.